

Uppdrag

Datum 2024-09-06

Diarienummer MRU 2024-00288

Västra Götalandsregionen**Koncernkontoret**

Handläggare: Karin Gertzén

Telefon: 072-209 06 84

E-post: karin.gertzen@vgregion.se

Uppdrag till styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård 2025–2027

Verksamhet

En botanisk trädgård har ett särskilt uppdrag – att samla, bevara, vårda, utbilda, visa upp och forska kring växternas biologiska mångfald. I Botaniska trädgården i Göteborg får varje år cirka 600 000 besökare uppleva den unika trädgården med sällsynta växter från hela världen, i en naturlig miljö. Trädgården ligger centralt i staden, angränsande till Änggårdsbergens naturreservat. Botaniska trädgården i Göteborg är unik i Sverige, då den är stor till ytan och kuperad, med många olika naturliga mikroklimat. Trädgården är med sina 75 hektar till ytan en av de största trädgårdarna i Europa och anses också vara en av de främsta.

Botaniska invigdes 1923 i samband med den stora jubileumsutställningen då också bland andra Liseberg, Konstmuseet och Göteborgs naturhistoriska museum öppnade sina portar. Den som fick uppdraget att anlägga en botanisk trädgård i Göteborg var Carl Skottsberg, som sedermera blev Botaniskas första chef. Vid Västra Götalandsregionens bildande 1999 gick Botaniska över från Göteborgs stad till regionen, som en del av den skatteväxling som gjordes.

Verksamheten inom Botaniska är mångfacetterad. Hela trädgården är en forskningsinfrastruktur som tillgängliggör de vetenskapliga växtsamlingarna för andra forskare. Den dagliga skötseln av samlingarna i trädgården - arboretet, växthusen och den odlade trädgården - är central och tar tid. Växter planteras om, förökas, planteras ut, vattnas och beskärs. Det rensas och röjs, gångar krattas och löv räfsas. För varje växt ska rätt information finnas i databasen IRIS. Botaniska bedriver egen forskning och en pedagogisk verksamhet.

Trädgården är också ett viktigt besöksmål som regelbundet får *Travellers' Choice Awards* från TripAdvisor. Botaniska har evenemang, konstutställningar och andra arrangemang. Besökarna kommer både långväga ifrån och från närområdet.

Botaniska är öppet dygnet runt, årets alla dagar.

Arbete pågår med att uppföra nya växthus och ett besökscentrum. Därigenom skapas möjligheter för Botaniska att säkra sina unika växtsamlingar, samt att bli en starkare besöksanledning året runt. Botaniska satsar strategiskt på att förstärka forskningen om växtvärldens mångfald i samarbete med universitetet.

Inriktning Botaniska 2030

Botaniska trädgården är en verksamhet med internationell lyskraft som syns och engagerar. Trädgården stärker och ökar den biologiska mångfalden, samt driver framstående forskning, utbildning och folkbildning. I Botaniska får besökare en unik skönhetsupplevelse som inspirerar till god hälsa och hållbar utveckling.

Västra Götalandsregionen har höga ambitioner med sin botaniska trädgård. Trädgården är en viktig forskningsinfrastruktur där världsledande forskning ska bedrivas inom botanik, klimatanpassning och biologisk mångfald. Att stärka, bevara och restaurera den biologiska mångfalden är en viktig fråga för samhället och Botaniska är en central resurs, där trädgårdens unika växtsamlingar från både när och fjärran har en avgörande betydelse.

När regionen arbetar med hållbarhetsfrågor finns en djup expertkunskap att tillfråga inom Botaniska. På Botaniska kan regionala utvecklingsfrågor, kultur och natur mötas över gränser och bidra till en positiv utveckling för hela regionen. Inom Botaniska har också verksamheten Gröna rehab utvecklats (nu en del av Hälsan och stressmedicin) och det finns starka kopplingar till folkhälsofrågor och rekreation. Närheten till Sahlgrenska ger stora möjligheter för hälsorelaterade samarbeten.

Basverksamheten i trädgården är en nödvändig förutsättning för att kunna bedriva forskning och vetenskaplig verksamhet. Trädgårdsmästarnas hantverksmässiga förvaltning av växter, växtmiljöer och trädgårdens olika anläggningar, intendenternas arbete med samlingarna, driftenhetens fokus på en fungerande teknik – allt detta och mer därtill är en grundläggande förutsättning för den fantastiska botaniska trädgård som finns i Västra Götalandsregionen. Enligt många en av de vackrare i världen.

Uppdrag Botaniska 2025-2027

Följande uppdrag ges till Botaniska för åren 2025-2027:

- Botaniska ska utveckla bevarandearbetet med västsvenska hotade arter och därigenom nå högsta ackrediteringen enligt BGCI.
- Botaniska ska öka forskningen och tydliggöra sin roll som forskningsinfrastruktur, med digitaliserade och väl dokumenterade växtsamlingar.
- Botaniska ska utbilda barn och unga i naturvetenskap samt sprida kunskap om betydelsen av en stärkt biologisk mångfald.
- Botaniska ska förstärkas som hållbart besöksmål året runt genom projekt ”*Nya växthus och besökscentrum*”.

Indikatorer framgår under rubrik ”Dialog och uppföljning”.

Botaniskas roll inom VGR

Den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland anger riktningen för det regionala utvecklingsarbetet 2021-2030. Strategin tar sin utgångspunkt i de stora samhällsutmaningarna och behovet av att ställa om mot ett mer hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Det behövs innovativa lösningar, tvärsektoriella angreppssätt och en konsekvent integrering av de tre hållbarhetsdimensionerna – ekonomiska, sociala och miljömässiga – i allt utvecklingsarbete.

De långsiktiga prioriteringarna; stärka innovationskraften, bygga kompetens, öka inkluderingen och knyta samman Västra Götaland beskriver de fyra viktigaste områdena för gemensamma insatser för att klara omställningen till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

De tvärsektoriella kraftsamlingarna 2021-2024; fullföljda studier, digitalisering, elektrifiering och cirkulära affärsmodeller gäller fyra år i taget och revideras en gång per mandatperiod. Syftet är att förstärka arbetet med de långsiktiga prioriteringarna genom riktade resurser och samverkan

Hållbarhetsmålen 2030 ska bidra till en hållbar utveckling inom alla förvaltningar, bolag och verksamheter. För att nå en ökad måluppfyllelse så krävs det att målen prioriteras som en integrerad del av genomförandet i huvuduppdraget inom hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, regional utveckling och kultur.

Regionfullmäktiges fastställda reglemente för styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård beskriver att styrelsen bedriver verksamhet vid Göteborgs botaniska trädgård.

Styrelsens verksamhet ska grundas på inriktning och uppdrag från miljö- och regionutvecklingsnämnden. Inom Botaniska trädgården ska det bedrivas forskning och den vetenskapliga verksamheten i övrigt som behövs för att bibehålla och utveckla institutionen som ackrediterad botanisk trädgård.

Styrelsen ansvarar för drift, förvaltning och utveckling av Göteborgs botaniska trädgård. Ansvar för säkerställande efterlevnad till fattade beslut om hushållning av resurser, tillgänglighet och kvalitet samt social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Regionfullmäktiges budget 2024 konstaterar att Västra Götalandsregionen har en viktig roll för att stärka och bevara den biologiska mångfalden samt främja friluftslivet. Ett aktivt skydd och bevarande av skog och kust skapar rika miljöer som ofta blir attraktiva besöksmål. Arbetet sker bland annat genom Göteborgs botaniska trädgård, förvaltningen för kulturutveckling, Västkoststiftelsen, naturbruksskolorna och folkhögskolorna.

Vidare konstaterar regionfullmäktige att Botaniska trädgården ska stöttas i arbetet kring nya växthuset och besökscentrumet. De nya byggnaderna ökar möjligheten att säkra de unika växtsamlingarna och samtidigt bli en starkare besöksanledning året runt.

Figur 1. Botaniskas inriktning och uppdrag från miljö- och regionutvecklingsnämnden, i relation till regionfullmäktiges budget och fokusområden. *BGCI står för Botanic Gardens Conservation International.

Dialog och uppföljning

Januari	Rapportering av uppdraget görs i årsredovisningen.
Februari	Presidiedialog mellan MRU och Botaniska med fokus på uppföljning föregående år och budget kommande tre år.
Maj	Feedback/dialog mellan Botaniskas förvaltningschef, ansvarig regionutvecklare och avdelningschef forskning, omställning och kompetens. Tertialuppföljning av uppdraget.
Juni	Presidiedialog i början av juni mellan MRU och Botaniska med fokus på verksamhet och ekonomisk ram kommande år. MRU sammanträder i Botaniska och får aktuell information om verksamheten.
September	MRU beslutar om ekonomisk ram för Botaniska kommande år. Tertialuppföljning av uppdraget.
November	Botaniskas styrelse beslutar om detaljbudget.

Indikatorer

Följande indikatorer ska redovisas årligen från Botaniska. De mäter de olika uppdragen, en del är ett mått på resultat inom flera uppdrag, därför redovisas indikatorerna samlat, ej riktat mot ett enskilt uppdrag.

- Antal besökare i trädgården
- Antal följare på Facebook
- Antal följare på Instagram
- Antal följare Youtube
- Antal genomförda lektioner
- Antal pedagoger i fortbildning
- Antal barn i andra pedagogiska aktiviteter
- Antal accessioner i databas
- Antal kurerade accessioner senaste året
- Antalet vetenskapliga publikationer på internationell nivå
- Antal citeringar av Botaniskas dataset i GBIF

Årsredovisning och tertialuppföljning av uppdraget sker i Plan & Styr där respektive målsättning vid behov kompletteras med aktiviteter och ytterligare indikatorer/nyckeltal.

Ekonomi

Miljö- och regionutvecklingsnämnden fattar årligen beslut om driftbidrag till styrelsen för Botaniska. I beslutet framgår driftbidrag för kommande år. Dessutom presenterar förvaltningen en ekonomisk utblick för sex år framåt.